

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΑΣΟΚ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ 38Η ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΤΗΣ 3ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας. Την ερμηνεύω με τρεις τρόπους:

- Ως τιμή στην ιστορική διαδρομή της παράταξης που την συνδιαμορφώσατε πολλοί από εσάς,
- Ως ενθάρρυνση των προσπαθειών μας κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες για τον τόπο,
- Ως διάθεση συμμετοχής σε έναν ανοικτό διάλογο για την ανασύσταση και το μέλλον της ευρύτερης δημοκρατικής, προοδευτικής παράταξης.

Μπορεί για τον καθένα από εσάς να ισχύουν μια ή περισσότερες από τις ερμηνείες αυτές. Για εμένα είναι σημαντικό ότι σήμερα συγκεντρωθήκαμε εδώ για να μιλήσουμε και πάλι με όρους ιστορικούς και αξιακούς, δηλαδή ουσιαστικά πολιτικούς. Αυτό είναι που δυστυχώς λείπει από τη δημόσια σφαίρα. Έχουμε, άρα, υποχρέωση να το επαναφέρουμε, παρά τη δυσπιστία και την απαξίωση που κυριαρχούν στην ελληνική κοινωνία.

Η ίδρυση του ΠΑΣΟΚ, με την παρουσίαση της Διακήρυξης της 3ης Σεπτέμβρη, 38 χρόνια πριν, ήταν μια καταλυτική στιγμή στην πολιτική ιστορία της πατρίδας μας. Η Διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη ήταν η ιστορική, τελετουργική πράξη που συμβόλιζε τη ριζοσπαστική μεταπολίτευση, σε αντίθεση με τη συμβατική και συμβιβαστική μεταπολίτευση. Την τομή όχι μόνο σε σχέση με την δικτατορία, αλλά και με το προδικτατορικό πολιτικό σύστημα και την αντίληψή του για το ποια είναι και πώς εκφράζεται πολιτικά η ελληνική κοινωνία.

Στις 3 του Σεπτέμβρη του 1974 ο Ανδρέας Παπανδρέου εισήγαγε στον ελληνικό δημόσιο βίο μία νέα διάσταση. Διαμόρφωσε ένα νέο συλλογικό υποκείμενο. Αυτό τελικά προσδιόρισε περισσότερο από κάθε άλλο τη νέα εποχή, την εποχή της Μεταπολίτευσης.

Πρέπει προφανώς να τοποθετούμε πάντα τη Διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη ως ιδρυτική πράξη του ΠΑΣΟΚ μέσα στα συμφραζόμενά της, ιστορικά και συγκυριακά. Κορυφαίο, άλλωστε, συμφραζόμενο της ήταν η ίδια η προσωπικότητα του Ανδρέα Παπανδρέου, η διαδρομή και οι απόψεις του.

Όλα όσα συμβαίνουν τότε, γίνονται λίγες μόλις εβδομάδες μετά την κατάρρευση της δικτατορίας, με τα τραγικά γεγονότα της Κύπρου σε εξέλιξη, μέσα σε συνθήκες εξαιρετικά μεγάλης ιστορικής πύκνωσης. Κάθε στιγμή εντασσόταν απευθείας στον μακρύ Ιστορικό χρόνο.

Με τη Διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη εκφράστηκε μια αντισυμβατική, για τα δεδομένα της εποχής, αντίληψη για τον πολιτικό λόγο, την πολιτική οργάνωση, τη διεθνή θέση της χώρας, την ίδια την κοινωνική διαστρωμάτωση και την πολιτική αντιπροσώπευση της κοινωνίας. Άρχισε να διαμορφώνεται η ίδια η αισθητική της Μεταπολίτευσης.

Πριν, όμως, από όλα αυτά, η Διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη ήταν μια κραυγή για την ανάγκη αναδρομικής αποκατάστασης ιστορικών αδικιών και αποκλεισμών.

Ας μην ξεχνάμε ότι τότε, ήταν πολύ νωπή η μνήμη της δεκαετίας του '60 και του μεταεμφυλιακού κράτους. Υπήρχε ακόμη έντονη η αίσθηση της χαμένης ευκαιρίας των εκλογών του 1967 που δεν έγιναν ποτέ. Ήταν ακόμη επίκαιρος ο προβληματισμός για τους εσωτερικούς συσχετισμούς, τις αντιφάσεις και τα όρια της προδικτατορικής Ένωσης Κέντρου, αλλά και για την ταυτότητα της προδικτατορικής Κεντροαριστεράς.

Μέσα, συνεπώς, σε αυτές τις συνθήκες η Διακήρυξη της 3ης Σεπτέμβρη, όχι τόσο όπως διατυπώθηκε, αλλά όπως προσλήφθηκε από την ελληνική κοινωνία, συγκεφαλαίωσε και επικαιροποίησε τα γενετικά χαρακτηριστικά της δημοκρατικής παράταξης.

Συμβόλιζε, με τη χρήση του όρου «Σοσιαλισμός», την αρχή ενός διπλού απογαλακτισμού. Κυρίως πολιτικού και οργανωτικού από το προδικτατορικό κέντρο και κατά βάθος ιδεολογικού από την κομμουνιστική αριστερά.

Το σημαντικότερο όμως ήταν ότι με τη Διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρίου έκανε την πανηγυρική του είσοδο στην πολιτική σκηνή της χώρας ο ριζοσπαστισμός, ως κυρίαρχη αντίληψη μιας κοινωνίας που πάλευε και παλεύει πάντα με τις συντηρητικές της ροπές και αγκυλώσεις. Αυτή ήταν και εξακολουθεί να είναι μια από τις πιο κρίσιμες αντιφάσεις του ελληνικού φαινομένου.

Η ιδρυτική πράξη του ΠΑΣΟΚ γέννησε τρεις εμβληματικές διατυπώσεις που εξέφρασαν τον εθνικό, τον πολιτικό και τον κοινωνικό ριζοσπαστισμό και γράφτηκαν στην ιστορία του ελληνικού πολιτικού λόγου:

- Η Ελλάδα στους Έλληνες. Ο εθνικός ριζοσπαστισμός ήταν μια έντονα αντι-εξαρτησιακή θεώρηση της εθνικής κυριαρχίας, έντονα αντιαμερικανική αλλά και αντι-δυτικοευρωπαϊκή στην πρώτη της εκδοχή. Η εθνική ανεξαρτησία μέσα σε ένα διπολικό τότε κόσμο απαιτούσε μια πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική, υπόθεση εξαιρετικά δύσκολη για ένα μεσαίου μεγέθους κράτος, όπως η Ελλάδα, στην Νοτιοανατολική Ευρώπη της εποχής.

Το κρίσιμότερο, όμως, ήταν πως έμπαινε στο επίκεντρο μια άλλη προοδευτική αντίληψη για τον πατριωτισμό, συνδέοντάς τον με τη μνήμη της εθνικής αντίστασης, σε αντίθεση προς τα ψυχροπολεμικά, αντικομμουνιστικά μοτίβα της μετεμφυλιακής δεξιάς.

- Οι μη προνομιούχοι ήταν οι πρωταγωνιστές του κοινωνικού ριζοσπαστισμού. Έτοιμοι να ζητήσουν και να λάβουν κοινωνική δικαιοσύνη με την έννοια της αποκατάστασης αδικιών και της άρσης αποκλεισμών, με το κλείσιμο της ψαλίδας, με το αίτημα της αναδιανομής ευκαιριών, αλλά και πόρων.

Και δίπλα στους μη προνομιούχους, ως ειδικότερη εκδοχή τους, οι μικρομεσαίοι, έτοιμοι να συγκροτήσουν μια ισχυρή, νέα ελληνική μεσαία τάξη.

- Και τελικά, η πολιτική έκφραση του ριζοσπαστισμού: το καθολικό και απόλυτο αίτημα της Αλλαγής, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει, όπως το ένιωθε ο κάθε πολίτης που αντιλαμβανόταν τον εαυτό του ως συμμετοχο ενός νέου πλειοψηφικού ρεύματος, ενός κινήματος ανατροπής.

Το ΠΑΣΟΚ έγινε έτσι το νέο πολιτικό υποκείμενο, ο μοχλός για την άρση του πολιτικού αποκλεισμού μεγάλου τμήματος του ελληνικού λαού.

Το κίνημα της Αλλαγής ήταν κατ' αρχάς κίνημα γεφύρωσης, με προοδευτικούς όρους των μεγάλων διχασμών, από τον παλαιότερο Εθνικό Διχασμό, έως τον νεώτερο εμφυλιακό και μετεμφυλιακό διχασμό.

Το πιο κρίσιμο, ίσως, στοιχείο ήταν ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου εξ αρχής και σίγουρα μετά το 1977, οπότε και αποκρυσταλλώθηκε το μεταπολιτευτικό κομματικό σύστημα, δεν επανέλαβε την επαγγελία μιας αδύνατης επανάστασης, αλλά διατύπωσε με αδρό λόγο την υπόσχεση μια ριζοσπαστικής μεταρρύθμισης.

Πάνω στη βάση αυτή συγκροτήθηκε σταδιακά - από το 1977 έως το 1981 και μετά άρχισε να αναπαράγεται με διάφορους τρόπους - ένας ισχυρός, μεγάλος συνασπισμός κοινωνικών δυνάμεων που προσδιοριζόταν από το δίπολο αφενός μεν «Κράτος-Εξουσία», αφετέρου δε «Αλλαγή-Αναδιανομή».

Η κοινωνία της Μεταπολίτευσης έγινε έτσι το πεδίο της πολιτικής ηγεμονίας του ΠΑΣΟΚ, ανεξάρτητα από τους επιμέρους εκλογικούς συσχετισμούς και τις πολιτικές εναλλαγές της περιόδου.

Η αίσθηση της ευθύγραμμης πορείας βελτίωσης και ανόδου του βιοτικού επιπέδου, τα σταδιακά αλλά αμετάκλητα κεκτημένα είχαν στην αρχή μια ριζοσπαστική αθωότητα, πίσω από την οποία, δυστυχώς, ήρθαν και κρύφτηκαν καθοδόν υπερβολές, λάθη, αποπήματα, ενοχές, αντιφάσεις, νέα προνόμια.

Ήρθε αργότερα η σταδιακή συμφιλίωση με την ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, η ένταξη του ΠΑΣΟΚ στο κεντρικό ρεύμα των ευρωπαϊκών πολιτικών συσχετισμών και εξελίξεων.

Ήρθε ταυτόχρονα ο πραγματισμός της κυβερνητικής προοπτικής και της κυβερνητικής ευθύνης, για να ακολουθήσουν οι βαριές ασθένειες του κυβερνητισμού, η μείωση της ριζοσπαστικής έντασης και η κάμψη της ανατρεπτικής διάθεσης, η εξοικείωση με τις ιστορικές διαρθρωτικές αδυναμίες του κράτους, της οικονομίας, αλλά και της ίδιας της κοινωνίας .

Η διαχείριση της εξουσίας αποδείχθηκε μία υπόθεση εξαιρετικά απαιτητική ηθικά για το στελεχικό δυναμικό της παράταξης. Και φυσικά σε αυτές τις απαιτήσεις δεν μπορούν να ανταποκριθούν όλοι με τον ίδιο τρόπο γιατί δεν είμαστε όλοι ίδιοι.

Το πολιτικό ΠΑΣΟΚ της 3ης του Σεπτέμβρη προηγείται του κοινωνικού ΠΑΣΟΚ που είναι πρωτίστως το ΠΑΣΟΚ των μεγάλων εκλογικών επιτυχιών, των πλειοψηφικών πολυσυλλεκτικών κυμάτων από το 1981 και μετά.

Πολύ νωρίς, άλλωστε, φάνηκε ότι όταν φιλοδοξείς να εκφράσεις τόσο μεγάλες πλειοψηφίες και να διαχειριστείς την πορεία της χώρας, μέσα στις προκλήσεις ενός κόσμου που άλλαξε τουλάχιστον δύο φορές (το 1989 και το 2008) στη διάρκεια αυτής της διαδρομής, είσαι υποχρεωμένος να ισορροπείς και να συνθέτεις ανάμεσα σε μεγάλες αντιφάσεις που προσδιορίζουν την φυσιογνωμία του ίδιου του Έθνους.

Το νέο ελληνικό κράτος ήταν ιστορικά πάντα υποχρεωμένο να τοποθετείται ανάμεσα στη Δύση και την Ανατολή, καθώς γεννήθηκε ως ιστορικό εργαστήριο για την συγκρότηση ευρωπαϊκών εθνικών κρατών, προερχόμενων από τους κόλπους της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Το αίτημα του εκσυγχρονισμού ήταν, συνεπώς, πάντα παρόν, πολύ πριν τον Καποδίστρια, πολύ πριν την πανηγυρική προσχώρηση του επαναστατημένου έθνους στα σύγχρονα ευρωπαϊκά ρεύματα του θεσμικού Διαφωτισμού ήδη με το πρώτο επαναστατικό σύνταγμα της Επιδαύρου.

Η σύγκρουση ανάμεσα στο λαϊκό και το εκσυγχρονιστικό, το κοινωνικό και το κυβερνητικό, το ριζοσπαστικό και το συμβατικό, ήταν πάντα μία ζωντανή και εκλογικά αποτελεσματική σύγκρουση για ένα ΠΑΣΟΚ πλειοψηφικό και πολυσυλλεκτικό, που ασκούσε ή διεκδικούσε να ασκήσει άμεσα την εξουσία.

Δεν είμαστε ως παράταξη καθόλου άμοιροι ευθυνών για τα γονίδια λαϊκισμού και δημαγωγίας που υπάρχουν μέσα στην ελληνική κοινωνία και το ελληνικό πολιτικό σύστημα.

Χωρίς, όμως, το ΠΑΣΟΚ και τις δικές του τολμηρές πρωτοβουλίες και αντιφάσεις δεν θα είχε διατυπωθεί η αλληλουχία των μεγάλων στόχων της κοινωνίας και του έθνους τα τελευταία 38 χρόνια:

- από την εθνική ανεξαρτησία, τη λαϊκή κυριαρχία και την κοινωνική δικαιοσύνη, έως τον εκσυγχρονισμό του κράτους και την ανάγκη για ένα νέο εθνικό μοντέλο ανάπτυξης
- από την αναδιανομή έως την ανταγωνιστικότητα
- από την διεκδίκηση των ΜΟΠ και των κονδυλίων της ΚΑΠ έως την επώδυνη διαχείριση της δημοσιονομικής κρίσης
- και από την αλλαγή έως την ανάγκη για μια κουλτούρα δύσκολων, αλλά αναγκαίων, πολιτικών συνεργασιών και συνυπάρξεων.

Αυτά δεν είναι όμως μόνο μια ιστορία ιδεών, αποφάσεων, θεσμών, πρωτοβουλιών, συγκρούσεων, παρεκκλίσεων. Είναι και μια ιστορία προσώπων με αγωνίες και πάθη, με αντοχές και αδυναμίες.

Και όταν λέω πρόσωπα δεν εννοώ μόνο, ή κυρίως, τους επώνυμους πρωταγωνιστές αυτής της σχεδόν επικής ιστορίας, αλλά το κορυφαίο πρόσωπο του ίδιου του ελληνικού λαού που είναι ο μεγάλος πρωταγωνιστής.

Σήμερα βρίσκεται νοερά εδώ η μορφή του Ανδρέα Παπανδρέου και μαζί του, της Μελίνας, του Γιώργου Γεννηματά, του Αναστάση Πεπονή, του Αντώνη Τρίτση και τόσων άλλων που τίμησαν την ιστορία της παράταξης.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι ότι βρίσκεται εδώ το ίδιο το ΠΑΣΟΚ, μέσα σε ένα άλλο κοινωνικό και πολιτικό σκηνικό που θέτει σε αμφισβήτηση τα πάντα. Αλλά το ΠΑΣΟΚ είναι εδώ. Αντιμέτωπο με τα βάρη του παρελθόντος, τις μεγάλες ευθύνες για τη διαχείριση του παρόντος, αλλά και με την υποχρέωση να φανταστεί και να σχεδιάσει το μέλλον.

Το κρίσιμο, συνεπώς, ερώτημα είναι, γιατί μέσα στα τελευταία δύομισι χρόνια άλλαξε ριζικά η κοινωνική και εθνική μας αυτοσυνειδησία, η αντίληψη της ελληνικής κοινωνίας για τον εαυτό της;

Τι ήταν αυτό που έκανε να λησμονηθούν εντυπωσιακές διεθνοπολιτικές πρωτοβουλίες, θαρραλέες θεσμικές τομές, μεγάλες κοινωνικές κατακτήσεις και να έρθουν στην επιφάνεια μόνο τα προβλήματα, οι μειονεξίες, οι διαρθρωτικές αδυναμίες της χώρας;

Στη συνείδηση ενός μεγάλου μέρους της ελληνικής κοινωνίας, αλλά και των ίδιων των οπαδών της παράταξης, το ΠΑΣΟΚ ταυτίστηκε όχι με όσα άλλαξαν προς το καλύτερο στον τόπο μας από το 1981 και μετά, αλλά μόνο με την δύσκολη διαχείριση μιας πολλαπλής και βαθιάς κρίσης του μοντέλου οργάνωσης του κράτους, της οικονομίας και της κοινωνίας. Με την ανατροπή των βεβαιοτήτων που είχαν επικρατήσει. Με δημοσιονομικά μέτρα, περικοπές μισθών και συντάξεων και επαναποποθέτηση κεκτημένων.

Στο επίπεδο της ιστορίας και του εθνικού συμφέροντος υπάρχουν προσαρμογές που κρίνονται ορθολογικές και αναγκαίες προκειμένου να διασφαλιστούν μείζονα αγαθά, όπως η ευρωπαϊκή πορεία της χώρας και η συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Προκειμένου να αποφευχθεί η πολύ χειρότερη κρίση που θα προκαλέσει όχι η έξοδος από το ευρώ και μια σειρά υποτιμήσεων του νέου εθνικού νομίσματος, αλλά η αδυναμία της Ελλάδας να θωρακιστεί απέναντι στη βαθιά διαρθρωτική κρίση της Ευρώπης, μέσα σε μια διεθνή οικονομία που στερείται βασικών θεσμών παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης με στοιχειώδη πολιτική διαφάνεια και ελάχιστο έστω δημοκρατικό έλεγχο.

Προκειμένου να αποφευχθεί η μόνιμη περιθωριοποίηση της χώρας μέσα σε μια Ευρώπη πολλαπλών ταχυτήτων και κλειστών διευθυντηρίων που λειτουργούν αποκάλυπτα, χωρίς καμία ενσυναίσθηση απέναντι σε λαούς, έθνη και κοινωνίες.

Αυτά, όμως, είναι προφανές ότι δεν γίνονται αντιληπτά με τον ίδιο τρόπο μέσα στον τρέχοντα οικονομικό και πολιτικό χρόνο, σε ατομικό και οικογενειακό επίπεδο.

Η μείωση του εισοδήματος, η ανεργία, η ύφεση, η απειλή της φτώχειας, η ανασφάλεια ως βιώματα και πραγματικές καταστάσεις λειτουργούν πολιτικά μέσα στη συγκυρία, χωρίς να περιμένουν την τελική κρίση της ιστορίας που γράφεται εκ των υστέρων και χωρίς να αντισταθμίζονται από τις αναμνήσεις παλαιότερων εποχών και τη σύγκριση με χειρότερες καταστάσεις που αποφευχθήκαν ή πρέπει να αποφευχθούν.

Μίλησα για την πολιτική και ηθική δοκιμασία της παράταξης πολύ πρόσφατα, στην εναρκτήρια συνδιάσκεψη της 6ης Ιουλίου.

Σήμερα, θέλω να εστιάσω την προσοχή μου στο ερώτημα αν μετά τη συνολική εμπειρία της περιόδου από το 1974 μέχρι τώρα, συμπεριλαμβανομένης και της πολιτικής κατάστασης που διαμορφώθηκε στη χώρα μετά τις δίδυμες εκλογές του Μαΐου και του Ιουνίου, έχει νόημα να μιλήσουμε ξανά για ιδέες, αξίες και αρχές.

Ξέρω πόσο μεγάλη είναι η δυσπιστία που απορρέει κυρίως από την απογοήτευση που προκάλεσε η διάψευση των βεβαιοτήτων, αλλά και ο φόβος πως η κρίση δεν έχει κλείσει τον κύκλο της.

Ξέρω ότι όσα πω σήμερα τελούν υπό την κρίση δύσκολων αποφάσεων που καλούμαστε να πάρουμε τις επόμενες ημέρες.

Ζούμε μάλιστα μετά τις εκλογές Ιουνίου και το σχηματισμό της Κυβέρνησης συνεργασίας μια νέα εκδοχή του ελληνικού παράδοξου: Μέχρι της εκλογές, όσο σηκώναμε το βάρος της διαχείρισης της κρίσης ουσιαστικά μόνοι μας, όλοι, αριστεροί και δεξιοί όλων των αποχρώσεων και βέβαια οι σημερινοί μας εταίροι μας ασκούσαν κριτική από τα «αριστερά» στο όνομα μιας αντιμνημονιακής

δημαγωγικής ρητορείας που είχε έτοιμες εύκολες εναλλακτικές λύσεις.

Τώρα υφιστάμεθα κριτική και από τα «δεξιά», επειδή τολμάμε να κατανοούμε τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς συσχετισμούς. Επειδή θεωρούμε υποχρέωση μας να λέμε την αλήθεια στον ελληνικό Λαό για τους κινδύνους.

Και κυρίως επειδή τολμάμε να γνωρίζουμε και να θυμόμαστε την εξέλιξη της προηγούμενης φάσης της διαπραγμάτευσης, το περιεχόμενο της ίδιας της δανειακής σύμβασης που περιέχει τη ρήτρα της βαθύτερης ύφεσης και της παράτασης. Επειδή τολμάμε να θυμόμαστε τις προεκλογικές μας δεσμεύσεις και να κατανοούμε την διασύνδεση και την αλληλουχία των κρίσιμων δημοσιονομικών και μακροοικονομικών μεγεθών.

Αντί να λειτουργούν κάποιοι ως όψιμοι κεκράκτες της Ευρωπαϊκής νομιμοφροσύνης, ας προσέχουν περισσότερο τις προτάσεις μας για την Εθνική στρατηγική και τους άξονες αυτής της φάσης της διαπραγμάτευσης.

Είχα την ευκαιρία να αναφερθώ αναλυτικά στα κρίσιμα, τρέχοντα ζητήματα στην τελευταία συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας, πριν λίγες ημέρες.

Σήμερα αρκεί να κάνω μια μόνο παρατήρηση:

Στόχος μου είναι να μπορέσω να διαβεβαιώσω και εγώ τον ελληνικό Λαό ότι αυτό είναι πράγματι το τελευταίο σκληρό και επώδυνο πακέτο μέτρων που πρέπει να είναι εσωτερικά ισορροπημένο και δίκαιο.

Στόχος μου είναι να μπορέσω να διαβεβαιώσω επιπλέον τον ελληνικό Λαό ότι αυτό το πακέτο δημοσιονομικών μέτρων συνοδεύεται από δυο αντίρροπα πακέτα αναπτυξιακών και κοινωνικών μέτρων που μπορούν να ανασχέσουν την ύφεση και να οδηγήσουν την ελληνική οικονομία σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης έστω από το 2014.

Ένα πακέτο εσωτερικών πρωτοβουλιών που δεν πρέπει να καθυστερήσουν ούτε λεπτό, αλλά και ένα πακέτο άμεσων κινήσεων που πρέπει να κάνουν οι εταίροι μας -στο πλαίσιο της υφιστάμενης δανειακής σύμβασης, χωρίς την περιβόητη πρόσθετη χρηματοδότηση -προκειμένου να αλλάξουν τα επίπεδα ρευστότητας και κυρίως οι επικοινωνιακές εντυπώσεις που αδικούν και υπονομεύουν την ελληνική προσπάθεια.

Αυτό είναι, πολύ συνοπτικά, αυτό που ζητάμε. Αυτό που προτείνουμε ως διαπραγματευτικό πλαίσιο. Και απορώ ποιος στην Ελλάδα και γιατί μπορεί να μη το καταλαβαίνει ή να διαφωνεί.

Πριν όμως διασφαλιστούν αυτά τα ελάχιστα και θεμελιώδη ούτε στην Βουλή μπορούμε να παρουσιάσουμε μια πλήρη γραμμή, ούτε τον ελληνικό Λαό να διαβεβαιώσουμε ότι αυτό είναι πράγματι το τελευταίο πακέτο επώδυνων μέτρων και ότι η επάνοδος σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης έρχεται σε ορατό χρόνο.

Ακριβώς όμως επειδή και τα δυο αυτά είναι εφικτά, θέλουμε να διασφαλιστούν στο πλαίσιο μιας καλόπιστη, έντιμη και ολοκληρωμένης συνεννόησης με τους εταίρους μας, όπως προβλέπει ρητά η ισχύουσα δανειακή σύμβαση και όπως λέει η κοινή λογική και η ζωτική ανάγκη της εθνικής οικονομίας, αλλά και της ευρωζώνης συνολικά.

Ξέρω, όμως, ταυτόχρονα:

- πως ο τόπος αυτός έχει τεράστιες δυνατότητες και προοπτικές
- πως όλα μπορούν να γίνουν καλύτερα και ασφαλέστερα πολύ σύντομα
- πως η Ελλάδα μπορεί να βγει από την περιδίνηση της κρίσης πολύ πιο ισχυρή τα δύο επόμενα χρόνια, εφαρμόζοντας ένα εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης για το οποίο μιλήσαμε και μιλάμε με ειλικρίνεια, τεκμηρίωση και πάθος τους τελευταίους μήνες.

Όχι για να καλύψουμε τις ανάγκες ενός προεκλογικού λόγου, αλλά γιατί δεν μπορεί να καταβυθιστεί ούτε η πατρίδα ούτε η παράταξη σε μια συζήτηση αποκλειστικά δημοσιονομικού ή

χρηματο-οικονομικού επιπέδου.

Το μέλλον δεν περιγράφεται με αριθμούς, αλλά με ιδέες, η αξιοπιστία των οποίων κρίνεται στην κατάσταση και τη συνείδηση των ανθρώπων, όπου τελικά επιβεβαιώνονται ή διαψεύδονται οι αριθμοί.

Αυτό, όμως, που λέω, ανεβάζει πολύ τον πήχη των ιδεών, γιατί, όπως έλεγε ο Κέυνς, αυτές κυβερνούν τον κόσμο.

- Οι ιδέες βρίσκονται πίσω από τις οικονομικές αντιλήψεις και τις πολιτικές που κυριαρχούν κάθε φορά.

- Κάποιες ιδέες βρίσκονται πίσω από τις διαρθρωτικές αδυναμίες, αλλά και τις αδράνειες, τις αδικίες, τις αντιφάσεις, τα αδικαιολόγητα προνόμια, τα βολέματα, τις συμπαιγνίες, τις υστερήσεις που οδήγησαν στη απώλεια του δημοσιονομικού και χρηματοοικονομικού ελέγχου, στην εγκατάλειψη της παραγωγής, στη μείωση της ανταγωνιστικότητας, στην δανειακή εξάρτηση και τελικά στην ταπείνωση μιας χώρας με τεράστιο εθνικό πλούτο και σπάνια συγκριτικά πλεονεκτήματα.

- Συντηρητικές ιδέες, σε τελική ανάλυση, ευθύνονται τόσο για την δημοσιονομική και χρηματοοικονομική κρίση στην Ευρωζώνη αλλά και διεθνώς, όσο και για τον συγκεκριμένο τρόπο πολιτικής και οικονομικής διαχείρισης της κρίσης που την επιδεινώνει, την ανακυκλώνει και την ανατροφοδοτεί.

- Οι συντηρητικές ιδέες που κυριαρχούν διεθνώς είναι αυτές που εμποδίζουν την Ελλάδα να πείσει τους εταίρους της για μια λιγότερο υφεσιακή και περισσότερο αποτελεσματική διαχείριση της κρίσης.

- Αντιλήψεις που δυστυχώς καλλιεργήσαμε μόνοι μας, προσφέρουν τη βάση πάνω στην οποία οικοδομούνται τα άδικα και αβάσιμα στερεότυπα σε βάρος της Ελλάδας και των Ελλήνων, πέρα από τις αναμφισβήτητες και προφανείς ευθύνες που έχουμε εμείς οι ίδιοι για την κατάστασή μας.

- Ιδεολογική ήταν η ήττα της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας πολύ πριν την κρίση και τέτοια εξακολουθεί να είναι κατά τη διάρκειά της, παρά τις προσπάθειες που γίνονται να διατυπωθεί, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, ένας άλλος πολιτικός και οικονομικός λόγος. Παρά τις ελπίδες που δημιουργεί η πολιτική αλλαγή στη Γαλλία, αλλά και η σταδιακή συνειδητοποίηση της πραγματικότητας από όσες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις και κόμματα μετακινούνται σταδιακά από τις νεοφιλελεύθερες εμμονές, έστω στον πραγματισμό.

Ακόμη και στη Γερμανία, η δημοσιονομική αντοχή και ο εξαγωγικός δυναμισμός της οποίας οφείλει πολλά στην κυβέρνηση Σρέντερ, η δεξιά είναι αυτή που εισπράττει το πολιτικό όφελος

Τρεις σοσιαλιστικές κυβερνήσεις στη Νότια Ευρώπη, στην Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ελλάδα, που βρίσκονται στην εστία της κρίσης, έδωσαν τη θέση τους σε αλλά κυβερνητικά σχήματα. Το ίδιο στην Ουγγαρία που βρίσκεται εκτός ευρωζώνης αλλά εντός κρίσης.

Έχουμε, συνεπώς, όχι μόνο δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση να διατυπώσουμε ένα λόγο αξιακό, πάνω στον οποίο μπορεί να αναπτυχθούν οι αναγκαίες πολιτικές πρωτοβουλίες και πρακτικές που διαμορφώνουν το εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης. Γιατί μόνο η επιτυχία ενός τέτοιου σχεδίου θα μας επιτρέψει να έχουμε ξανά ουσιαστικό λόγο για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Όσα λέμε άλλωστε αφορούν το ΠΑΣΟΚ και τη φυσιογνωμία του, αλλά και τη σημερινή ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, οι απόψεις της οποίας διαθλώνται συχνά μέσα από τα πολλαπλά κάτοπτρα των εθνικών πολιτικών συσχετισμών και σκοπιμοτήτων, των κυβερνητικών ή αντιπολιτευτικών αναγκών, των εκλογικών κύκλων.

Γιατί δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι στην Ευρώπη κυβερνά πάντοτε ένας κυλιόμενος μεγάλος συνασπισμός με τη συμμετοχή κυρίως συντηρητικών και σοσιαλδημοκρατικών δυνάμεων με μεταβαλλόμενο εσωτερικό συσχετισμό καθώς μεταβάλλονται τα δεδομένα ανά χώρα, αλλά μένει λίγο -πολύ σταθερή η γενική Ευρωπαϊκή εικόνα.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε :

- ότι οι ευρωπαϊκοί πολιτικοί συσχετισμοί είναι, παρόλα αυτά, κυρίως διακρατικοί και όχι ιδεολογικοί
- ότι τις περισσότερες φορές ισχυρότερη είναι η διάκριση ανάμεσα στην εκάστοτε κυβέρνηση και την εκάστοτε αντιπολίτευση, παρά η διάκριση ανάμεσα σε πολιτικές και ιδεολογικές παρατάξεις
- και άρα η εναλλαγή στην εξουσία είναι συχνά το ισχυρότερο πολιτικό επιχείρημα των κομμάτων εξουσίας και στις δυο πλευρές του φάσματος .

Η εναρκτήρια συνδιάσκεψη της 6ης Ιουλίου τάχθηκε με ενθουσιασμό υπέρ της διατήρησης του ονόματος και του εμβλήματος του ΠΑΣΟΚ.

Οφείλουμε όμως να δώσουμε ξανά επίκαιρο και ουσιαστικό περιεχόμενο στα σύμβολά μας.

Παρουσιάσαμε σήμερα το ανακαινισμένο έμβλημα της παράταξης, με την ελπίδα ο ήλιος να ανατείλει ξανά.

Επιλέξαμε επτά αδρές και στέρεες ακτίνες που θέλουμε να λειτουργήσουν ως βάσεις για την ανασύσταση της παράταξης.

Αν διάλεγα επτά λέξεις θα έλεγα: Πατρίδα, Δημοκρατία, Ελευθερίες, Δικαιοσύνη, Ανάπτυξη, Ευρώπη, Αειφορία.

Αν διάλεγα μία και μόνο λέξη θα έλεγα: Ευθύνη. Ευθύνη για το παρελθόν και το παρόν, αλλά πρωτίστως για το μέλλον.

Ακτίνα 1: Εθνική κυριαρχία και ακεραιότητα

Πρώτη μας ακτίνα είναι πάντοτε η εθνική κυριαρχία και ακεραιότητα. Η παλιά αντι-εξαρτησιακή θεώρηση της εθνικής κυριαρχίας έχει δώσει τώρα τη θέση της πρωτίστως στην ανάγκη να ανακτηθεί η ουσιαστική θεσμική και πολιτική ισοτιμία της χώρας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη. Το ευρώ πρέπει να αποδειχθεί φίλος και όχι εχθρός της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι νέοι οικονομικοί εθνικισμοί που έχουν αναδυθεί μέσα στο εσωτερικό της ίδιας της Ευρωζώνης πρέπει να κατασταλούν, εάν θέλουμε να διατηρηθεί η προοπτική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η μάχη της κρατικής κυριαρχίας - που είναι ταυτόχρονα και μάχη για την υπόσταση των ευρωπαϊκών θεσμών - με τις αγορές δεν θα χαθεί οριστικά μόνον εάν οι ευρωπαϊκοί λαοί και κατά συνέπεια οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις αποκτήσουν ξανά συνείδηση της ιστορίας και αντισταθούν στην απο-πολιτικοποίηση του κράτους.

Εάν αντισταθούν στις περίεργες και αντιφατικές αυξομειώσεις ενός κράτους «φυσαρμόνικα» που μεγαλώνει με ευκολία - μέχρι τα όρια του ασυγκράτητου κρατισμού - στο χρηματοοικονομικό επίπεδο, αλλά πρέπει να μειωθεί χωρίς μία ολοκληρωμένη αντίληψη για την ανάπτυξη και την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή στο επίπεδο της πραγματικής οικονομίας και των θεσμών του κοινωνικού κράτους, όπως θέλουν κάποιοι.

Ο πατριωτισμός, συνεπώς, στις μέρες μας, περισσότερο από κάθε άλλη περίοδο, ταυτίζεται με τη γνώση και την πλήρη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών και των διεθνών συσχετισμών.

Ταυτίζεται με την ικανότητα χάραξης μίας εθνικής στρατηγικής.

Και στο κλασικό, αλλά πάντα κρίσιμο επίπεδο της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, αλλά και σε πάμπολλα άλλα επίπεδα στα οποία κρίνεται η εθνική υπόσταση:

Από τις θαλάσσιες ζώνες και την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων που προβλέπει το Δίκαιο της Θάλασσας μέχρι την ενεργειακή πολιτική και την πολιτική δικτύων.

Από την διορατική παρακολούθηση των νέων συσχετισμών στη Μεσόγειο και τον αραβικό κόσμο, μέχρι την πλήρη κινητοποίηση του απόδημου ελληνισμού και των δικτύων της Ορθοδοξίας.

Όλα, όμως, αυτά προϋποθέτουν την αποκατάσταση της διεθνούς εικόνας και της επωνυμίας της χώρας, την αντιστροφή των άδικων και αρνητικών στερεοτύπων που με ευκολία έχουν επικρατήσει.

Για να μπορέσουμε να μιλήσουμε ξανά για μία νέα εθνική αφήγηση. Για την Ελλάδα του πολιτισμού, της ιστορίας, της διεθνούς ακτινοβολίας.

Το ΠΑΣΟΚ είναι συνεπώς πάντα ένα πατριωτικό κίνημα ιστορικής συνείδησης και εθνικής ευθύνης

Ακτίνα 2: Δημοκρατία και λαϊκή κυριαρχία

Δεύτερη ακτίνα μας είναι πάντα η Δημοκρατία, η λαϊκή κυριαρχία, οι νέες μορφές πολιτικής συμμετοχής σε μία Δημοκρατία που, όπως έχω πει, είναι πια εκ των πραγμάτων μετα-αντιπροσωπευτική και έχει να αντιμετωπίσει νέα, πολύ σημαντικά διλήμματα, καθώς βρίσκεται αντιμέτωπη με μια γενικευμένη κρίση νομιμοποίησης και αντιπροσώπευσης, με τον βαθύ διχασμό του εκλογικού σώματος. Ηλικιακό και γεωγραφικό.

Οι νέοι άνθρωποι αδιαφορούν πολύ συχνά για την διάφορα ανάμεσα σε μια συγκεκριμένη πολιτική και τη δημοκρατία ως τέτοια. Τη διάφορα ανάμεσα στην απόρριψη μιας πολιτικής και την απόρριψη της πολιτικής συμμετοχής, μέσα από την οποία μπορεί να μετασχηματιστεί μια διάσπαρτη κοινωνία των πολιτών, σε μια θεσμικά διαφανή, ασφαλή, δικαιοκρατική και δημοκρατική πολιτική κοινωνία.

Ο βαθύτερος, όμως, κίνδυνος είναι ο κίνδυνος της μονοδιάστατης σκέψης. Η κατάργηση της πραγματικής πολυφωνίας.

Και τελικά η αμφισβήτηση των αντιπροσωπευτικών θεσμών σε όλα τα επίπεδα: της τοπικής αυτοδιοίκησης, του κοινοβουλευτικού συστήματος διακυβέρνησης, της κοινωνικής αυτονομίας και της συνδικαλιστικής συμμετοχής που πρέπει να έλθει σε ευθεία και ανοικτή αντιπαράθεση με συντεχνιακές νοοτροπίες και πρακτικές.

Γι' αυτό είναι επείγουσα πια ανάγκη να προχωρήσουν θαρραλέες και ριζοσπαστικές αλλαγές στο κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης που πρέπει να αρχίσουν με το εκλογικό σύστημα και να ολοκληρωθούν με μια νέα εκτεταμένη αναθεώρηση του Συντάγματος.

Όλα αυτά προϋποθέτουν φυσικά ένα ανανεωμένο και αξιόπιστο πολιτικό υποκείμενο, έναν άλλο τύπο κόμματος, το «ανοικτό κόμμα».

Το συντακτικό Συνέδριο στα τέλη Νοεμβρίου θα καταστήσει το ΠΑΣΟΚ ένα σύγχρονο, θεσμικό, δημοκρατικό κόμμα που θα λειτουργεί επιτέλους με τις εγγυήσεις, τις διαδικασίες και τις πρακτικές αντίστοιχων κομμάτων με βαθειά δημοκρατική παράδοση, σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Εκεί στοχεύει η οργανωτική ανασυγκρότηση και η ανασύσταση της παράταξης. Η αυτό-οργάνωση, η αναβάθμιση του ρόλου του μέλους.

Το ΠΑΣΟΚ είναι συνεπώς πάντοτε ένα λαϊκό κίνημα. Ένα κίνημα Δημοκρατικής ευθύνης και

υπεράσπισης της πολιτικής μέσα από την διασφάλιση της διαφάνειας σε όλες τις πτυχές του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού βίου.

Κίνημα υπεράσπισης του κοινοβουλευτισμού, χωρίς τον οποίο δεν υπάρχει ιστορικά δημοκρατία.

Κίνημα αυτοδιοίκησης και αποκέντρωσης που σέβεται τις περιφερειακές ταυτότητες και τις τοπικές κοινωνίες στο πλαίσιο πολιτικών που υπηρετούν το γενικό συμφέρον.

Το ΠΑΣΟΚ έχει συνεπώς καθαρό, ανοικτό μέτωπο κατά της δημαγωγίας και του λαϊκισμού καθώς εκφράζεται με απόλυτη ειλικρίνεια στο όνομα του ορθού λόγου.

Ακτίνα 3: Κράτος δικαίου

Η τρίτη ακτίνα μας είναι πάντα το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα, οι ελευθερίες, η αντίσταση στον εκφασισμό της κοινωνίας, η αποδοχή του διαφορετικού.

Η ανάγκη να επεκταθεί το κράτος δικαίου μέσα στον άγριο κόσμο του διαδικτύου.

Η ανάγκη να διαμορφωθούν νέα δικαιώματα για να ανακοπούν νέες απειλές και νέες μορφές εξουσίας.

Η ανάγκη να αντιμετωπιστεί ξανά το φαινόμενο της διάχυτης βίας μέσα στην κοινωνία, να εμπεδωθεί το δικαίωμα στην ασφάλεια,

να διαμορφωθούν αξιόπιστες πολιτικές για το νέο πρόβλημα των πόλεων που συνδέεται με την ανάγκη να εφαρμοστεί επιτέλους το ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών με ασφάλεια για τον πολίτη, αλλά χωρίς καμία ρατσιστική και ξενοφοβική διολίσθηση.

Χωρίς δημαγωγίες, αλλά με ολοκληρωμένο σχέδιο και σκληρή διαπραγμάτευση στην Ευρώπη καθώς η Ελλάδα επωμίζεται, κατά τρόπο άδικο και δυσανάλογο, ένα πρόβλημα ευρωπαϊκών διαστάσεων.

Το ΠΑΣΟΚ είναι συνεπώς πάντα εκφραστής του πολιτικού και κοινωνικού φιλελευθερισμού που είναι ο μεγάλος αντίπαλος του οικονομικού νεοφιλελευθερισμού. Νιώθει την ευθύνη που απορρέει από την ανάγκη σεβασμού του κράτους δικαίου μέσα σε μια κοινωνία του 21ου αιώνα που είναι έτοιμη να αμφισβητήσει τις θεσμικές και αξιακές κατακτήσεις όχι μόνο του 20ου αλλά και του 19ου αιώνα.

Ακτίνα 4: Κοινωνική δικαιοσύνη, συνοχή και αλληλεγγύη

Η τέταρτη ακτίνα είναι πάντα η πιο παρεξηγημένη, αυτή που συγκεντρώνει πλέον τη μεγαλύτερη δυσπιστία: η ακτίνα της κοινωνικής δικαιοσύνης, της συνοχής και της αλληλεγγύης.

Το μεγάλο ερώτημα για όλες τις ευρωπαϊκές κοινωνίες και όχι μόνο για την Ελλάδα είναι εάν το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος μπορεί να αντέξει υπό συνθήκες οξείας δημοσιονομικής και δημογραφικής κρίσης, αυξημένης ανεργίας, μείωσης των δημοσίων δαπανών και των μεταβιβαστικών πληρωμών.

Και η λύση σε αυτό δεν είναι άλλη από το ενεργητικό, το καλά στοχευμένο, το έξυπνο, το δίκαιο και λειτουργικό κοινωνικό κράτος που έχει ως θεμελιώδη υποχρέωση να μην αφήσει να χαθεί μία ολόκληρη γενιά.

Να αντιμετωπίσει νέα μορφές φτώχειας και νέες ανισότητες, μέσα από το απολύτως αναγκαίο, τώρα όσο ποτέ άλλοτε, εγγυημένο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Ναι, τώρα υπό συνθήκες δημοσιονομικής προσαρμογής και χωρίς να έχει τελειώσει ακόμη ο αγώνας και η αγωνία του περιορισμού των δημοσίων δαπανών που εκτινάχθηκαν τα τελευταία δέκα χρόνια.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από τη φορολογική δικαιοσύνη, μόνο μέσα από ένα Εθνικό Φορολογικό Σύστημα με καθαρά αναπτυξιακά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, που αποκαθιστά τη δημοσιονομική κυριαρχία τη χώρας και ανοίγει καθαρό και σκληρό μέτωπο με τη φοροδιαφυγή και την παραοικονομία που στρέφεται τελικά κατά των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων και της ίδιας της μεσαίας τάξης που είναι ο κορμός της ελληνικής κοινωνίας και πρέπει να προστατευτεί ως τέτοιος.

Το ΠΑΣΟΚ είναι, συνεπώς, πάντοτε κίνημα κοινωνικής ευθύνης, αλληλεγγύης και συνοχής.

Κίνημα κατά κάθε μορφής κοινωνικού αποκλεισμού.

Κίνημα κατά των κάθε είδους ανισοτήτων.

Κίνημα πολιτικού, αλλά και κοινωνικού εθελοντισμού .

Ακτίνα 5: Η Ελλάδα της δημιουργίας, της εργασίας και της παραγωγής - Η Ελλάδα ανάπτυξης.

Πέμπτη ακτίνα μας είναι η Ελλάδα της δημιουργίας, της εργασίας και της παραγωγής. Η Ελλάδα που βασίζεται σε ένα νέο εθνικό παραγωγικό μοντέλο, που αξιοποιεί στο έπακρο τους ενδογενείς πόρους.

Που αξιοποιεί τη γη της, δηλαδή το τοπίο, την ιστορία, τη γεωγραφία, τον πολιτισμό, τη θάλασσα, τα νησιά, τον υπόγειο και υποθαλάσσιο ορυκτό πλούτο, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την οικιστική ανάπτυξη, τον τουρισμό, τη ναυτιλία, τις νέες μορφές γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας, τις νέες μορφές μεταποίησης και υπηρεσιών, τα δίκτυα μεταφορών και ενέργειας

Που αξιοποιεί τους ανθρώπους της, δηλαδή τα χέρια, τη δουλειά τους, την ευφυΐα τους, τη γνώση, το διανοητικό κεφάλαιο, τους ανθρώπινους πόρους, την επιχειρηματικότητα, τα talέντα, τη δημιουργικότητα. Και, ας μην ξεχνάμε, την κρίσιμη λέξη: Την εργατικότητα του ελληνικού λαού.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναδειχθεί ξανά η αξία της εργασίας και να διαφυλαχθεί η αξία της πλήρους απασχόλησης. Η σημασία της αγροτικής ανάπτυξης, της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας, ενός φιλοεπενδυτικού κράτους, που λειτουργεί ταυτόχρονα με μία φιλοεπενδυτική κοινωνία, για να αναδείξει και να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας.

Το ΠΑΣΟΚ είναι συνεπώς πάντα ένα κίνημα Ανάπτυξης που σέβεται και αναδεικνύει την αξία της Εργασίας.

Κίνημα δημοσιονομικής και μακροοικονομικής ευθύνης που αντιλαμβάνεται πολύ καλά, μετά την τραγική εμπειρία των τελευταίων ετών, την καθοριστική σημασία των αντικυκλικών πολιτικών - που ελέγχουν τα ελλείμματα τις περιόδους της ανάπτυξης για να μπορούν να ανακόψουν την απειλή της ύφεσης - προκειμένου να επιτυγχάνεται μια φιλική προς την ανάπτυξη και το κοινωνικό κράτος δημοσιονομική ισορροπία.

Προκειμένου να διασφαλίζονται οριστικά κοινωνικές κατακτήσεις τοποθετημένες σε στέρεες παραγωγικές και δημοσιονομικές βάσεις.

Ακτίνα 6: Ευρωπαϊκή φυσιογνωμία και πορεία της χώρας

Η έκτη ακτίνα μας είναι πάντα η ευρωπαϊκή φυσιογνωμία και πορεία της χώρας. Αυτό προϋποθέτει ότι πρέπει να αποκτήσουμε ξανά το δικαίωμα να μετέχουμε ουσιαστικά και ισότιμα στους ευρωπαϊκούς συσχετισμούς.

Βασική στρατηγική επιδίωξη της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας πρέπει να είναι η ολοκλήρωση του μετέωρου βήματος της Ευρώπης.

Πρέπει, άρα, να στρέψουμε την προσοχή μας εκεί που είναι το πραγματικό πρόβλημα.

Πολύ πριν την κοινή νομισματική και δημοσιονομική πολιτική, πολύ πριν τη συζήτηση για την τραπεζική ένωση, το σύμφωνο δημοσιονομικής σταθερότητας, τους μηχανισμούς του και τους κοινούς μηχανισμούς διαχείρισης του χρέους των κρατών-μελών Ευρωζώνης, υπάρχει το πρόβλημα των ίδιων πόρων και του προϋπολογισμού της Ένωσης. Το πρόβλημα των πλεονασμάτων και της κατανομής τους. Με άλλα λόγια, το προβλήματα της ουσιαστικής αναπτυξιακής και κοινωνικής σύγκλισης των κρατών μελών της ευρωζώνης και όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δική μας Ευρώπη είναι η νομισματικά, δημοσιονομικά, αναπτυξιακά, κοινωνικά και θεσμικά ολοκληρωμένη Ευρώπη.

Η Ευρώπη που αποκρούει τους κάθε είδους εθνικισμούς, την οικονομική και ιστορική μυωπία.

Η Ευρώπη της Δημοκρατίας, των δικαιωμάτων και ελευθεριών, της πολυφωνίας, της ανεκτικότητας, του Πολιτισμού, της καινοτομίας, της ποιότητας, της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής και της ιστορικής μνήμης.

Το ΠΑΣΟΚ ως μέλος του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος είναι κίνημα ευρωπαϊκής ευθύνης, κίνημα υπεύθυνης στάσης απέναντι στις επείγουσες προκλήσεις της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Ακτίνα 7: Οικολογική ευαισθησία

Η έβδομη ακτίνα μας είναι η οικολογική ευαισθησία, η αειφορία, η βαθύτερη αλληλεγγύη των γενεών.

Η διαφύλαξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος ως εθνικού αναπτυξιακού πλούτου.

Με τα δάση, τη θάλασσα, τα νερά, τα νησιά, τα οικοσυστήματα, το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.

Το ΠΑΣΟΚ είναι, συνεπώς, κίνημα περιβαλλοντικής ευθύνης, δηλαδή ευθύνης απέναντι στις επόμενες γενιές.

Κοινός παρονομαστής όλων αυτών είναι η υποχρέωση μας να απαντήσουμε τώρα στην κρίση ταυτότητας της κοινωνίας και του έθνους.

Να ξαναγράψουμε τους όρους λειτουργίας της Πατρίδας μας και να υφάνουμε ξανά τον συνεκτικό της ιστό.

Μόνον έτσι μπορούμε να πετύχουμε στην μάχη για την υπεράσπιση της πολιτικής και της Δημοκρατίας.

Μόνον έτσι μπορούμε να ανασυγκροτήσουμε την φυσιογνωμία της παράταξης και να σχηματίσουμε ένα νέο πλειοψηφικό ρεύμα.

Ένα νέο κοινωνικό συνασπισμό δυνάμεων που δεν έχει ως βάση του την σχέση με την εξουσία, το κράτος και τις προσόδους που απορρέουν από αυτό, αλλά την κοινή πίστη πως αυτή η παράταξη δεν είναι «ένα πουκάμισο αδειανό», αλλά το συλλογικό υποκείμενο που μπορεί να κάνει πράξη την αυτοδύναμη Ελλάδα του 2020.

Η κοινωνική βάση του νέου ΠΑΣΟΚ θέλουμε να συγκροτείται από όλες τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου.

Από όλους τους Έλληνες πολίτες που θέλουν να απαλλαγεί οριστικά η πατρίδα μας από τις διαρθρωτικές αδυναμίες που την καθηλώνουν και την αδικούν.

Η πρόσκληση μας απευθύνεται ιδιαίτερα στους νέους που ζητούν χώρο να εκφραστούν και να δημιουργήσουν, να αναδείξουν τα προσόντα τους, να ζήσουν τη ζωή που δικαιούνται.

Η πρόσκληση μας απευθύνεται σ' όλες τις ηλικίες, σ' όλες τις γενιές που θέλουν μια Ελλάδα σταθερή, υπερήφανη, ανταγωνιστική, ισότιμη μέσα στην Ευρώπη.

Μια Ελλάδα με ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχόλησης.

Μια Ελλάδα που παράγει εθνικό πλούτο και διαθέτει πραγματικούς, φορολογικούς και άλλους, μηχανισμούς αναδιανομής που διασφαλίζουν έμπρακτα την κοινωνική συνοχή.

Η πρόσκληση μας απευθύνεται σ' όλους αυτούς που θέλουν ένα κράτος δικαίου, ένα κράτος ρυθμιστή και εγγυητή της ισονομίας, της ασφαλείας, της διαφάνειας, της κανονικής λειτουργίας της αγοράς, των δικαιωμάτων της εργασίας και του επιχειρείν.

Που καταλαβαίνουν τη σημασία της αλληλεγγύης σε όλες τις μορφές: Εθνική, κοινωνική, δημοκρατική.

Η πρόσκληση μας απευθύνεται σ' αυτούς που δεν θέλουν προνόμια, αλλά αξιοκρατία, ισότητα ευκαιριών, δικαιοσύνη.

Επιστήμονες και ερευνητές, αγρότες, επαγγελματίες, εργαζόμενοι του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, συνταξιούχοι, φοιτητές, επιχειρηματίες, άνθρωποι της τέχνης και πολιτισμού μπορούν και πρέπει να ενωθούν ξανά σε μια μεγάλη συμμαχία δημιουργικών δυνάμεων, έτοιμων να διεκδικήσουν το δικαίωμα στην αισιοδοξία, την αξιοπρέπεια, το μέλλον.

Αυτό είναι ο,τι πιο προοδευτικό και ριζοσπαστικό μπορεί να υπάρξει στον τόπο μας.

Αυτοί είναι οι δικοί μας άνθρωποι.

Αυτό είναι το μέτωπο που πρέπει να συγκροτηθεί κατά της δημαγωγίας, της συνομοσιολογίας, της ισοπέδωσης, του λαϊκισμού, της μιζέριας, της ηττοπάθειας, της ήσσονος προσπάθειας, της υπεκφυγής και της αδράνειας, αν θέλουμε η Ελλάδα να έχει το μέλλον που αξίζει σε μας και τα παιδιά μας.

Μόνον έτσι μπορούμε να απαντήσουμε στην κρίση αντιπροσώπευσης και συμμετοχής, στην κρίση αξιοπιστίας και εμπιστοσύνης, στην κρίση διαχειριστικής επάρκειας.

Μόνον έτσι μπορούμε να μετακινηθούμε από τον αξιακό στον προγραμματικό επαναπροσδιορισμό της παράταξης και της χώρας, από το μνημόνιο και την περιορισμένη θεματολογία του, στο ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης.

Στην εθνική μεταρρυθμιστική πανστρατιά, που δεν είναι μόνο δημοσιονομική, αλλά είναι πρωτίστως αναπτυξιακή, παραγωγική, διοικητική, φορολογική, δικαιοδοτική, εκπαιδευτική, θεσμική, πολιτική και εν τέλει πολιτιστική.

Αυτή είναι η αξιακή βάση της ανασύστασης της παράταξης και του ανοικτού, ισότιμου και απροκατάληπτου διαλόγου με την ΔΗΜΑΡ, τις κινήσεις και τα πρόσωπα που νιώθουν ότι κινούνται στον ίδιο ευρύτερο πολιτικό και ιδεολογικό χώρο.

Ναι, υπάρχει η Ελλάδα μετά την κρίση.

Είναι δίπλα μας, μπορούμε εύκολα να την φτάσουμε

Δεν είναι μια μακρινή και άυλη ουτοπία.

Είναι η Πατρίδα μας που αγαπάμε και υπερασπιζόμαστε.

Μια Ελλάδα:

- θεσμικά σύγχρονη και διαφανής

- δημοκρατική, δικαιοκρατική, αξιοκρατική
- εθνικά ακέραιη και αξιοπρεπής
- κοινωνικά ασφαλή, δίκαιη και συνεκτική
- ισότιμη και διεκδικητική μέσα στην Ευρώπη
- παραγωγική, ανταγωνιστική, φιλοεπενδυτική
- δημοσιονομικά ισορροπημένη, ικανή να αποκαταστήσει απώλειες με αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης, μέσα από τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και την αύξηση του εθνικού προϊόντος.
- δημιουργική, εμπνευσμένη, ανοικτή στον κόσμο
- πηγή περηφάνιας για τον απανταχού Ελληνισμό
- στοργική για όλους και ιδίως για τους νέους της
- για τη νέα γενιά που θέλουμε να είναι μια κερδισμένη και όχι μια χαμένη γενιά

Αυτός είναι ο δικός μας ήλιος, το σύμπαν των δικών μας προοδευτικών αξιών.

Ταυτότητα μας είναι η ευθύνη και η αγωνία για το Λαό και το Έθνος.